

Městské muzeum v Železném Brodě v roce 2005

Status Městského muzea zůstal i v roce 2005 nezměněn. Nadále zůstává příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je město Železný Brod. Muzeum spravuje dvě stálé expozice. V budově České spořitelny, kde muzeum sídlí již od roku 1936, je expozice věnovaná vývoji sklářského průmyslu v Železném Brodě a okolí, sklářské škole a jejím profesorům a od roku 2000 se zde nachází také galerie výtvarníků Jaroslavy Brychtové a Stanislava Libenského. Druhá stálá expozice, umístěná v roubeném domě zvaném Bělišť, je zaměřena na národopis, historii města a cechy. V podkroví budovy jsou umístěny historické betlémy a dřevěné modely domů z železnobrodského náměstí. Sbírkové předměty jsou umístěny ve dvou depozitářích, v podkroví domu Na Poříčí a domku v Křížové ulici. Přičemž druhý jmenovaný je v havarijním stavu. Pořízení nové účelové budovy depozitáře není ve finančních možnostech muzea, nicméně situaci se pokoušíme řešit ve spolupráci se zřizovatelem. Jako východisko se ukazuje možnost odkupu budovy spořitelny, kde má muzeum stálé expozice, plánovaného na rok 2006. Toto řešení se z hlediska provozu muzea jeví téměř jako ideální.

Personální obsazení

V roce 2005 nedošlo k žádným změnám. Ředitelka muzea Mgr. Kateřina Jakubičková byla po celý rok na mateřské dovolené. Zastupovala ji Kateřina Řezníková. Na plný úvazek jsou dále zaměstnány Stanislava Mlejnková a Mgr. Petra Hejralová. Pro zajištění provozu o víkendech, hlavní sezóně a při větších akcích (Velikonočních a Vánočních trzích) využíváme brigádníků z řad studentů a stálých spolupracovníků.

Práce se sbírkami

Sbírkový fond byl obohacen celkem o 128 přírůstkových čísel. Nejvýraznější ze získaných předmětů byly: krbová zástěna skládající se z devíti měděných desek – reliéfů s figurálními a zoomorfními náměty výtvarníka Oldřicha Žáka a předměty získané z pozůstalosti paní Evy Markupové, dcery arch. Aloise Meteláka, a to obrazy, fotografie a výtvarné návrhy Aloise Meteláka a kolekce skla Milana Meteláka. Za 10 000,- Kč byla do sbírek zakoupena skleněná plastika podle návrhu Pavla Ježka, někdejšího ředitele sklářské školy, provedená Lukášem Šulcem, působícím v současnosti na sklářské škole.

V průběhu roku byla prováděna inventarizace sbírkového fondu, zpracovávání nových přírůstků, převod papírových evidenčních karet do digitální podoby do počítačové evidence Bach. Pro fotografickou dokumentaci sbírek byl zakoupen digitální fotoaparát. Pravidelně byla aktualizována data do CES. V důsledku platnosti nového zákona o archivnictví a spisové službě č. 499/2004 Sb., potažmo vzniku evidence Národního archivního dědictví, proběhlo v našich sbírkách, za spolupráce kolegů z jabloneckého archivu, vytipování předmětů splňujících kritéria archiválií. Vybrané předměty byly zaevidovány do databáze NAD. Odborně byl zpracován osobní fond železnobrodského výtvarníka Jindřich Tocksteina, který byl v roce 2004 „znovunalezen“ v depozitáři v Křížové ulici. Koncem roku byla navázána spolupráce s Vyšší odbornou školou restaurování kovů v Turnově, která bude pro naši instituci zajišťovat konzervování a restaurování kovových předmětů. Prvním výsledkem spolupráce je zrestaurování výše zmíněné krbové zástěny. Během roku jsme zaznamenali zájem pěti osob z řad badatelů o studium muzejních sbírek. Tématem jejich zájmu byla oblast národopisná (betlémy, lidové stavby, pašijové hry) i sbírky skla.

Finance

Na rok 2005 poskytl zřizovatel příspěvek na provoz organizace ve výši 1 300 000,- Kč. Na projekt „Přiblížení sklářské expozice dětskému publiku“ jsme získali od Libereckého kraje grant ve výši 11 000,- Kč, na program pořádaný v rámci dnů evropského dědictví Na Poušti a Bělišti 5 300,- (také Liberecký kraj). Dále přibyly do rozpočtu sponzorské dary na koncerty skupin Jarret (20 000,- Kč) a Kapelníci (3 000,- Kč) a 3 000,- Kč bezúčelově. Na mzdy zaměstnanců a brigádnických výpomocí bylo vynaloženo 658 232,- Kč. Příjem ze vstupného byl 89 860,- Kč.

Návštěvnost za rok 2005 činila - na Bělišti 2268, ve sklářské expozici 2993 osob, výtvarné dílny, koncerty a trhy navštívilo celkem 6679 osob.

Činnost muzea

Vstupné do obou expozic zůstalo nezměněno. Po zkušenostech s prodloužením návštěvní doby v roce 2004, bylo opět přistoupeno ke změně. Prodloužení do 17hodiny bylo ponecháno pouze pro oba prázdninové měsíce, v měsících květnu, červnu a září je otevřeno do 16 hodin.

Také se pokračovalo ve zlepšování úrovně muzejních expozic. V národopisné pobočce na Bělišti bylo do půdních prostor instalováno nové osvětlení, umožňující variabilní nasvícení prostřednictvím posunu světla po kolejnicích. Dále byla vymalována chodba v přízemí budovy, která slouží jako výstavní prostor a zároveň upevněn nový závěsný systém na věšení obrazů. Ve sklářské expozici byl za finančního přispění Libereckého kraje vytvořen dětský koutek. Dětem je k dispozici stůl s průhlednou deskou a v něm šuplíky obsahující barevné korálky a šmelc. Mohou si zkusit vyrobit jednoduché předměty z korálků, které v muzeu uvidí, nebo šperky podle vlastního návrhu. Pro nejmenší děti, které ještě navlékání nezvládnou, je k dispozici papír a pastelky.

Ke zlepšení propagace muzea byly zhotoveny nové informační letáčky, prezentující zvláště obě muzejní expozice. Návštěvník je krátkým textem seznámen s historií muzea a barevné fotografie ho upozorní na zajímavé exponáty. K dispozici jsou v české i anglické mutaci. Autorem grafické podoby letáků je pedagog sklářské školy MgA. Martin Hlubuček, který také navrhl ve stejném grafickém stylu informační systém a směrové tabule, které budou umístěny ve městě.

Akce

- Vladimír Morávek – Dřevořezby 19. 11. 2004 – 31. 1. 2005 Běliště
vánoční atmosféru navodily rozměrné dřevěné plastiky bratislavského řezbáře Vladimíra Morávka, který se nechává, zejména při ztvárnění madon, inspirovat gotickým řezbářstvím
- Lubomír Zádek – Železnobrodské motivy 15. 1. – 27. 2. Běliště
železnobrodský výtvarník zachytil ve svých pastelech půvabná zákoutí i dominanty Železného Brodu
- Výtvarná dílna pro žáky základních škol 7. - 11. 3. Běliště
pod vedením lektorky se děti seznámily s tradiční řemeslnou technikou drátování. Práci s drátkem si vyzkoušely při výrobě drátěných brouků, květin a šperků
- Výtvarná dílna pro dospělé 10. 3. Běliště
lektorka seznámila účastníky s technikou drátování i její historií, v praktické části si „dospěláci“ zkusili odrátkovat nádobu
- Velikonoční jarmark na Bělišti 18. - 20. 3. Běliště
pro návštěvníky byl v prostorách národopisného muzea připraven široký sortiment dárkového zboží, především keramiky a různých tradičních řemeslných výrobků

- Železnobrodský jarmark na Bělišti 11. - 12. 6. Běliště
v rámci jarmarku poskytlo muzeum ve venkovním areálu Běliště klidovou zónu pro návštěvníky jarmarku s prodejem zboží, kulturní odbor městského úřadu připravil pro dětské návštěvníky pohádky a jarmareční příběhy v podání souborů Čmukaři a Divadlo Rolnička
- koncert skupiny Jarret 16. 6. na Bělišti
v rámci předprázdninových koncertů vystoupila na Bělišti liberecká skupina Jarret
- Svatá země očima Luboše Tomeška 24. 5. - 3. 7. Běliště
turnovský fotograf Luboš Tomešek představil kolekci fotografií z Izraele zachycující svatá místa
- Dřevěný Brod aneb Železný Brod v dobové fotografii 5. 7. - 30. 9. Běliště
fotografie převážně roubených, známých, méně známých i již zmizelých domů, vyvolaly mnoho hezkých vzpomínek především u dříve narozených návštěvníků. Materiál na výstavu poskytl ze své sbírky železnobrodský sběratel Jan Uhlíř
- Kapelníci na Bělišti 27. 9.
populární železnobrodská country skupina hrála k tanci i poslechu až do pozdních nočních hodin, v úvodu vystoupení se představila mladá dívčí kapela Daisy's
- Ludmila Obručová - Všechno má svůj čas 8. 10. - 27. 11. Běliště
v rámci dnů Evropského kulturního dědictví se v kapli sv. Jana Nepomuckého Na Poušti konala výstava pastelů Ludmily Obručové s duchovní tematikou, poté byla přemístěna na Běliště
- otevření dětského koutku ve sklářské expozici 29. 11.
- Vánoční trhy na Bělišti 6. 12 – 11. 12.
již 4. ročník přilákal na Běliště spoustu těch, kteří chtěli nakoupit vánoční dárky, nebo jenom načerpat vánoční náladu a potěšit se pohledem na zručnou paní krajkářku nebo malou výstavou vystřihovacích papírových betlémů. Nedělní dopoledne zpříjemnilo návštěvníkům vystoupení komorního pěveckého sboru Eternal voices ze Železného Brodu

Mgr. Petra Hejralová
Městské muzeum